

A MINISZTER GENERÁLIS LEVELE A SZEGÉNYEK IX. VILÁGNAPJÁRA

2025. november 16.

A SZEGÉNYEK ÉS A TEREMTÉS REMÉNYTELJES KIÁLTÁSA

A Rend minden Testvérének

Harare (Zimbabwe)

2025. november 1. (Mindenszentek)

Kedves Testvérek!

Az Úr adjon nektek békét!

Miközben éljük a 2025-ös Jubileumot, olvasom a Szegények IX. Világnapjára szóló Üzenetet, amelyet XIV. Leó pápa tett közzé idén június 13-án, „Páduai Szent Antal, a Szegények Védőszentjének emléknapján”. Hogyan ne ismernénk el a történelmi és egyházi felelősséget, amely kisebb testvéreként a szegényekkel való életmegosztásban és szolgálatban ránk hárul?

Az Üzenet középpontjában a Zsoltár szavai állnak: *«Te vagy, Uram, az én reménységem»* (Zsolt 71,5). Ez egy hitvallás, amely abból a fényből születik, ami betölti *«szívem sötéttségét»*, ahogy a fiatal Ferenc mondja San Damianóban, és amely szilárdan megmarad abban a bizonyosságban, hogy az élet igazi horgonya csak Istenben található meg. Éppen ebben a Jubileumi Évben emlékezünk meg Ferences Családként a Teremtmények éneke nyolcadik centenáriumáról is. Mindkét ünnepség arra hív minket, hogy a remény zárandokaivá váljunk a szegényekkel és a teremtéssel. Ferenc pápa emlékeztetett minket erre az átfogó látásmódra: *«Nincs két különálló válság, egy környezeti és egy másik társadalmi, hanem egyetlen és komplex társadalmi-környezeti válság van. A megoldás irányvonalai integrált megközelítést igényelnek a szegénység leküzdésére, a kirekesztettek méltóságának visszaállítására, és ezzel egyidejűleg a természet gondozására is»*.¹ A szegények kiáltását a teremtés, a közös otthon kiáltásával együtt kell meghallgatni, nemcsak a fájdalom és a panasz hangjaiban, hanem a remény hangjaiban is.

Hallgassuk meg ezt a kiáltást Assisi Szent Ferencsel, aki Greccióban *„saját testi szemével akarta látni azokat a megpróbáltatásokat, amelyeknek az újszülött ki volt téve a szükséges dolgok hiánya miatt”*.² Mi is arra vagyunk hívva ebben a Jubileumi Évben, hogy a remény

¹ Ferenc pápa, Laudato Si' enciklika, 2015, 139. sz.

² Celanói Tamás Első életrajza, 84

zarándokaivá váljunk a szegényekkel együtt, felismerve bennük az Evangélium kiváltságos mestereit, meghallgatva az ő kiáltásukat és a teremtés kiáltását.

A Szentatya emlékeztet minket arra, hogy a szegények az erős és megbízható remény tanúivá válhatnak, éppen azért, mert a bizalmuk nem a hatalom és a birtoklás biztonságában nyugszik, hanem kizárólag Istenben.

Az Evangélium megszabadít korunk láncaitól

A Teremtmények énekében Assisi Szent Ferenc megmutatja nekünk, hogy az Evangélium újdonsága megtöri a kirekesztés láncait a humán és kozmikus testvériség által, a gyűlölet láncait a megbocsátás által, és a haláltól való félelem láncát, amikor azt nővérünként fogadjuk. Mennyi lánc mutat ma a rabszolgaság új formáira: a selejtezés gazdaságának lánc, a globalizált közömbösség lánc, a jólét kultúrájának lánc, amely *«hangtompítót tesz azok hangjára, akik szegénységben élnek»*.

Ugyanakkor XIV. Leó pápa világosan figyelmeztet minket: *«A legsúlyosabb szegénység az, ha nem ismerjük Istent.»* Ez a legrosszabb kirekesztés (diszkrimináció), amit a szegények elszenvednek: a teljes személy iránti figyelem hiánya, beleértve a spirituális dimenziót is. Testvérekként és kisebbekként arra vagyunk hívva, hogy ne csak kenyeret kínáljunk a testnek, hanem ezzel együtt Isten barátságát, az Ő Szavát, az Eucharisztia és a testvériség kenyerét is. A szegényekkel való együttlét számunkra nagyobb bármilyen karitatív tevékenységnél, bármennyire is szükséges. Ez az út ahhoz, hogy testvérekké és kisebbekké váljunk. Ahogy Ferenc pápa írta: *«Arra vagyunk hívva, hogy felfedezzük bennük Krisztust, hogy kölcsönözzük nekik a hangunkat az ügyekben, de arra is, hogy a barátaik legyünk, meghallgassuk őket, megértsük őket, és befogadjuk azt a titokzatos bölcsességet, amelyet Isten rajtuk keresztül akar közölni velünk»*.³

A testvériségek mint a befogadás „szent kapui”

Ebben a Szent Évben, miközben zarándokok ezrei keltek át a Szent Kapukon, a mi testvériségeink arra vannak hívva, hogy maguk is a szegények befogadásának „szent kapuivá” váljanak. Nem engedhetjük meg, hogy a virtuális valóság felülkerekedjen a valós életen, hogy a szegények *«képekké váljanak, amelyek egy pillanatra meghatnak»*, de aztán, amikor *«hús-vér valójukban az utcán»* találkozunk velük, *«a bosszúság és a kirekesztés»* lépjen a helyébe.

Képesek leszünk-e a szegények barátaivá válni, leküzdvé a távolságot, ami elválaszt minket tőlük? A Szentatya Üzenete visszavezet minket a forráshoz: *«A remény a hitből fakad, amely táplálja és fenntartja, a szeretet alapjain, amely minden erény anyja.»* Ez az az erő, amely átalakítja látásmódunkat és ítélkezésünket, és *«szegénységben és alázatban szolgálva az Urat»* lehetővé teszi, hogy hitelesen testvérekké váljunk egymás között és mindenki vel. ⁴

Ezért akarta Ferenc a Rend kezdetén, hogy *«maradjanak a leprások ispotályaiban, hogy szolgálják őket»*.⁵ Felismerünk egy különleges terápiát, amelyet Ferenc alkalmazott a leprások gondozásában. Ez lényegében a fájdalomuk és állapotuk teljes megosztásán alapult: meg kellett mosni, gyógyítani, szolgálni őket, és valóban együtt élni velük, egészen addig, hogy

³ Ferenc pápa, Üzenet a Szegények V. Világnapjára, 2021, 2

⁴ RB 6,2

⁵ Compilatio Assisiensis 9

ugyanabból a tálból egyenek.⁶ Menjünk a szegények elé, hagyjuk, hogy befogadjanak minket. Így fog megváltozni a tekintetünk a saját magunk és az Úr arca felé.

Ez érvényes mindannyiunkra, valamint testvériségeinkre és műveinkre, amelyek „*a remény jeleivé*” válhatnak. Ez úgy érhető el, hogy mi magunk először egyszerűbbé és szegényebbé válunk, és megtanulunk a szegényekkel és közöttük élni a megosztás és a részvétel révén. Ezek a megosztások magukban foglalják a családi otthonokat, meghallgatási központokat, szegénykonyhákat, népiskolákat (tanodákat), menekültek és migránsok befogadását, valamint az integrált ökológia projektjeit. Ezek azok a jelek, amelyek gyakran rejtettek, de annyira fontosak ahhoz, hogy *«lerázzuk magunkról a közömbösséget és elköteleződjünk»*.

A szeretettől az igazságosságig

A Szentatya Üzenetét azzal zárja, hogy ezt mondja: *«A szegény segítése valójában az igazságosság kérdése, előbb, mint a szereteté.»* Ferenc megértette ezt a mély kapcsolatot. A Meg nem erősített regulában ezt írja: *«az alamizsna a szegények öröksége és járandósága, melyet a mi Urunk Jézus Krisztus szerzett számunkra»*.⁷ Számára a megosztás nem választható karitatív lehetőség volt, hanem a hit és az evangéliumi igazságosság követelménye. Ez arra hív minket, hogy támogassuk a közjót, dolgozzunk egy testvéri gazdaságért, és leplezzük le a szegénység strukturális okait. A saját tulajdonról való lemondásunk (sine proprio) nem csupán személyes lemondás, hanem prófétai tanúságtétel arról, hogy a földi javaknak „méltányosan hozzáférhetőnek” kell lenniük mindenki számára.

Ebben az értelemben az *Igazságosság, béke és teremtés megőrzését szolgáló Irodánk* elkötelezettsége a Ferences Családdal együtt az, hogy koordináljon különböző regionális vagy kontinentális hálózatokat a migránsok, a béke és az integrált ökológia érdekében. Ezek nem marginális tevékenységek, hanem a ferences karizma hiteles kifejeződései a mai világban.

A minoritás egy gesztusa 2025-ben

Mint az elmúlt években, ezen a Világnapon is kérek minden testvért és minden testvéri közösséget, hogy tegyen egy konkrét szolgálati és megosztási gesztust a hátrányos helyzetű emberekkel. Ez ne egy szórványos gesztus legyen, hanem egy olyan út kezdete és folytatása, amely elkísér minket Szent Ferenc halálának Centenáriumára hátralévő részében.

Erre hívlak titeket:

- Vizsgáljuk felül lakóhelyünket, és tárjuk fel a szegénység környezetünkben lévő helyzeit
- Nyissuk meg ajtóinkat a meghallgatásra és a befogadásra, kilépve kényelmünkből
- Működjünk együtt más egyházi és civil csoportokkal a legsebezhetőbbek gondozásában
- Adjunk hangot a szegényeknek közösségeinkben és ünnepeinken

Amikor a Jubileum Szent Kapuja bezárul, képesek leszünk őrizni és továbbadni a kapott ajándékokat. A szegények nem a lelkipásztori munkánk tárgyai, hanem kreatív alanyok, akik provokálnak minket arra, hogy mindig új formákat találjunk az Evangélium mai megélésére.

⁶ Compilatio Assisiensis 12

⁷ RnB 9,8

Máriával, a szegény Szűzzel

Ferenc Máriát választotta példaképének, mert benne látta azt, aki a Fiúval együtt *«e világon a szegénységet akarta választani»*.⁸ A szegény Szűz annak az ikonja, aki tud igent mondani Istennek, teljesen rábízva magát az ő gondviselésére, még a bizonytalanságban és a törékenységben is. Vele együtt mondjuk: *«Benned reméltem, Uram, nem fogok soha csalódni»* (Zsolt 25,2). A szegények tanítanak meg minket arra, hogy a keresztény remény olyan, mint egy horgony, amely szívünket az Úr Jézus ígéretéhez köti. Ebben a Szent Évben hagyjuk, hogy vezessenek minket *«új egek és új föld»* (Jel 21,1) felé, ahol minden teremtmény létezése megtalálja igazi értelmét.

Assisi Szent Ferenc, aki a leprásokban találta meg az Evangéliumhoz vezető utat, kísérjen minket a megtérésnek és szolgálatnak ez útján. Aki akarja, számoljon be nekem a testvéri közössége által tett gesztusról, akár fényképekkel is (mingen@ofm.org), megosztva a jószág tanúságtételét.

Assisi Szent Ferenc áldásával és testvéri öleléssel,

Fr. Massimo Fusarelli, OFM generális miniszter és szolga

Prot. 114550/MG-149-2025

OFM Curia Generalis, Via di S. Maria Mediatrice, 25 00165 Roma, Olaszország
www.ofm.org

⁸ 2LHív 1,5